

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

22 декември 2017 година *

„Преюдициално запитване — Спешно преюдициално производство — Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Европейска заповед за арест — Рамково решение 2002/584/ПВР — Процедури за предаване между държавите членки — Условия за изпълнение — Случаи, при които изпълнението може да бъде отказано — Член 4а, параграф 1, въведен с Рамково решение 2009/299/ПВР — Заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода — Понятие за „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ — Обхват — Лице, осъдено с влязла в сила присъда на наказание лишаване от свобода в производство, в което е участвало — Наказание, изпълнението на което впоследствие е отложено при определени условия — Последващо производство, в което поради неизпълнение на условията е постановено изтърпяване на отложената част от наказанието — Производството относно изтърпяване на отложеното наказание, проведено в отсъствието на заинтересованото лице“

По дело C-571/17 PPU

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Rechtbank Amsterdam (Амстердамски първоинстанционен съд, Нидерландия) с акт от 28 септември 2017 г., постъпил в Съда на същата дата, в рамките на производство за изпълнение на европейска заповед за арест срещу

Samet Ardic,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: J. L. da Cruz Vilaça, председател на състава, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger и F. Biltgen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: M. Bobek,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 ноември 2017 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Openbaar Ministerie, от K. van der Schaft и U. E. A. Weitzel, в качеството на представители,
- за S. Ardic, от T. O. M. Dieben, L. J. Woltring и J. W. Ebbink, advocaten,

* Език на производството: нидерландски.

- за нидерландското правителство, от J. Langer и M.K. Bulterman, в качеството на представители,
- за германското правителство, от T. Henze и M. Hellmann, в качеството на представители,
- за Ирландия, от G. Hodge, в качеството на представител, подпомагана от G. Mullan, BL,
- за Европейската комисия, от R. Troosters и S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 20 декември 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, 2009 г., стр. 24) (наричано по-нататък „Рамково решение 2002/584“).
- 2 Запитването е отправено във връзка с изпълнението в Нидерландия на европейска заповед за арест, издадена от Staatsanwaltschaft Stuttgart (Щутгартска прокуратура, Германия) срещу г-н Samet Ardic за целите на изпълнението в Германия на две наказания лишаване от свобода.

Правна уредба

Международното право

- 3 Член 6 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), е озаглавен „Право на справедлив съдебен процес“ и предвижда:

„1. Всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. [...]

2. Всяко лице, обвинено в криминално престъпление, се счита за невинно до доказване на вината му в съответствие със закона.

3. Всяко лице, обвинено в криминално престъпление, има в частност следните права:

- a) да бъде незабавно и в подробности информирано за характера и причините за обвинението срещу него на разбираем за него език;
- b) да има достатъчно време и възможности за подготовка на своята защита;

- с) да се защитава лично или да ползва адвокат по свой избор; ако не разполага със средства за заплащане на адвокат, да му бъде предоставена безплатно служебна защита, когато го изискват интересите на правосъдието;
- д) да участва в разпита или да изисква разпит на свидетелите на обвинението и да изисква призоваването и разпитът на свидетелите на защитата да се извършват при същите условия, както на свидетелите на обвинението;
- е) да ползва безплатно услугите на преводач, ако не разбира или не говори езика, използван в съда“.

Правото на Съюза

Хартата

- 4 Членове 47 и 48 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) са част от дял VI, озаглавен „Правосъдие“.
- 5 Член 47 от Хартата е озаглавен „Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес“ и гласи:

„Всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия.

Всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван.

[...]“.

- 6 В Разясненията относно Хартата на основните права (ОВ С 303, 2007 г., стр. 17) конкретно за член 47, втора алинея от Хартата се уточнява, че тази разпоредба съответства на член 6, точка 1 от ЕКПЧ.
- 7 Член 48 от Хартата е озаглавен „Презумпция за невиновност и право на защита“ и гласи:

„1. Всеки обвиняем се счита за невинен до установяване на вината му в съответствие със закона.

2. На всеки обвиняем се гарантира зачитане на правото на защита“.

- 8 Разясненията, посочени в точка 6 от настоящото решение, уточняват в тази връзка:

„Съдържанието на член 48 съвпада с член 6, точки 2 и 3 от ЕКПЧ [...]“

[...]

В съответствие с член 52, параграф 3, това право има същото значение и обхват, както правото, гарантирано от ЕКПЧ“.

- 9 Член 52 от Хартата е озаглавен „Обхват и тълкуване на правата и принципите“ и гласи:

„[...]

3. Доколкото настоящата Харта съдържа права, съответстващи на права, гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, техният смисъл и обхват са същите като дадените им в посочената Конвенция. Тази разпоредба не пречи правото на Съюза да предоставя по-широка защита.

[...]

7. Разясненията, изготвени за да направляват тълкуването на настоящата Харта, се вземат надлежно под внимание от юрисдикциите на Съюза и на държавите членки“.

Рамкови решения 2002/584 и 2009/299

- 10 Член 1 от Рамково решение 2002/584 е озаглавен „Определение на понятието европейска заповед за арест и задължение за изпълнението ѝ“ и предвижда:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване [от] друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 [ЕС]“.

- 11 Членове 3, 4 и 4а от посоченото рамково решение определят изчерпателно случаите, при които не се допуска изпълнение, и случаите, при които може да бъде отказано изпълнение на европейска заповед за арест.

- 12 Рамково решение 2009/299 уточнява основанията, на които изпълняващият съдебен орган на дадена държава членка може да откаже да изпълни европейската заповед за арест, когато съответното лице не се е явило лично на съдебния процес срещу него.

- 13 Член 1 от Рамково решение 2009/299 е озаглавен „Цели и приложно поле“ и гласи:

„1. Целите на настоящото рамково решение са да укрепи процесуалните права на лицата, които са субекти на наказателно производство, да улесни съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и по-специално да спомогне за взаимното признаване на съдебни решения между държавите членки.

2. Настоящото рамково решение не поражда действие за изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от Договора, включително правото на защита на лицата, които са субекти на наказателни производства, и не засяга задълженията, възложени на съдебните органи във връзка с това.

3. Настоящото рамково решение установява общи правила за признаване и/или изпълнение в една държава членка (изпълняващата държава членка) на съдебни решения, постановени от друга държава членка (издаващата държава членка) вследствие на производство, на което заинтересованото лице не е присъствало [...].

- 14 Член 4а от Рамково решение 2002/584 е добавен с член 2 от Рамково решение 2009/299 и е озаглавен „Решения, постановени вследствие на съдебен процес, на който лицето не се е явило лично“. Параграф 1 от него гласи:

„Изпълняващият съдебен орган също така може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с цел изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, ако лицето не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, освен ако в европейската заповед за арест не е посочено, че лицето, в съответствие с допълнителните процесуални изисквания, определени в националното законодателство на издаващата държава членка:

а) своевременно

- i) или е призовано лично и по този начин уведомено за определената дата и място на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, или чрез други средства действително е получило официална информация за определената дата и място на съдебния процес по начин, който недвусмислено доказва, че то е било уведомено за насрочения съдебен процес;

и

- ii) е уведомено за възможността за постановяване на такова решение, ако не се яви на съдебния процес;

или

- б) след като е било уведомено за насрочения съдебен процес, е упълномощило защитник, посочен от заинтересованото лице или от държавата, с цел да го защитава на съдебния процес и действително е било защитавано от този защитник на процеса;

или

- в) след като решението му е било връчено лично и е било изрично уведомено за правото на повторно разглеждане или обжалване, в което лицето има правото да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, включително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение:

- i) изрично е заявило, че не оспорва решението;

или

- ii) не е поискало повторно разглеждане или обжалване в приложимия за целта срок;

или

- г) решението не му е било връчено лично, но:

- i) решението ще му бъде връчено лично незабавно след предаването и ще бъде изрично уведомено за правото си на повторно разглеждане или обжалване, в което лицето има правото да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, включително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение;

и

- ii) ще бъде уведомено за срока, в който трябва да поиска повторно разглеждане или обжалване, както е посочено в съответната европейска заповед за арест“.

15 Член 8, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 гласи:

„Европейската заповед за арест съдържа следната информация в съответствие с формуляра, включен в приложението:

- а) самоличност и гражданство на издирваното лице;
- б) трите имена, адреса, телефона, факса и електронната поща на издаващия съдебен орган;
- в) доказателства за влязла в сила присъда, заповед за задържане или друг подлежащ на изпълнение съдебен акт със същата юридическа сила, попадащ в обхвата на членове 1 и 2;
- г) характера и правната квалификация на престъплението, особено във връзка с член 2;
- д) описание на обстоятелствата, при които е извършено престъплението, включително времето, мястото и степента на участие на издирваното лице в престъплението;
- е) наложеното наказание, ако има влязла в сила присъда, или предвидените наказания за престъплението съгласно законодателството на издаващата държава членка;
- ж) когато е възможно, описание на други последици от престъплението“.

16 Член 15 от това рамково решение е озаглавен „Решение за предаване“ и предвижда:

„1. Изпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено.

2. Ако изпълняващият съдебен орган счита, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация, особено що се отнася до членове 3—5 и член 8 и може да определи срок за получаването ѝ, отчитайки необходимостта от спазването на посочените в член 17 срокове.

3. Издаващият съдебен орган може по всяко време да изпраща необходима допълнителна информация на изпълняващия съдебен орган“.

Националното право

Нидерландското право

17 Overleveringswet (Закон за предаването) от 29 април 2004 г. (Stb. 2004, бр. 195) транспонира Рамково решение 2002/584 в нидерландското право.

18 Член 12 от този закон гласи следното:

„Не се разрешава предаване, когато европейската заповед за арест е издадена за целите на изпълнението на присъда, но подсъдимият не се е явил лично на съдебния процес, вследствие на който е постановена присъдата, освен ако в европейската заповед за арест не е посочено, че в съответствие с процесуалните правила в издаващата държава членка:

- a) подсъдимият е бил призован лично и своевременно и е бил уведомен за определената дата и място на съдебния процес, в който е постановено решението, или е бил официално и надлежно уведомен за това по друг начин, гарантиращ извън всяко съмнение, че подсъдимият е знаел за насрочения съдебен процес и за възможността за постановяване на присъда, ако не се яви; или
- b) подсъдимият е бил уведомен за насрочения съдебен процес и е упълномощил избран от него или посочен от държавата адвокат за свой защитник и този адвокат действително го е защитава в процеса; или
- c) след като присъдата му е била връчена и е бил изрично уведомен за правото да обжалва или да иска ново разглеждане на делото с негово лично участие, при което делото може да бъде преразгледано по същество с отчитане на нови доказателства и възможност за отмяна на първоначалната присъда, подсъдимият:
 - 1° изрично е заявил, че не оспорва присъдата; или
 - 2° не е поискал ново разглеждане и не е обжалвал в предвидения срок; или
- d) присъдата не е била връчена лично на подсъдимия, но:
 - 1° тя ще му бъде връчена лично незабавно след предаването и той ще бъде изрично уведомен за правото си да обжалва или да иска ново разглеждане с негово лично участие, при което делото може да бъде преразгледано по същество с отчитане на нови доказателства и възможност за отмяна на първоначалната присъда, и
 - 2° подсъдимият ще бъде уведомен за срока, в който трябва да обжалва или да поиска ново разглеждане на делото, както е посочено в съответната европейска заповед за арест“.

Германското право

19 Член 56а от германския Наказателен кодекс (Strafgesetzbuch, наричан по-нататък „StGB“) гласи:

„1. Съдът определя продължителността на изпитателния срок. Той не може да надвишава 5 и да бъде по-кратък от 2 години.

2. Изпитателният срок започва да тече от влизането в сила на присъдата, с която се отлага изпълнението на наложеното наказание. Впоследствие той може да бъде намален до установения минимум или до изтичането му да бъде увеличен до предвидената максимална продължителност“.

20 Съгласно член 56b от StGB:

„1. Съдът може да наложи на осъдения условия с цел поправяне на причиненото увреждане. На осъдения не могат да се налагат неизпълними изисквания.

2. Съдът може да задължи осъдения да поправи съобразно възможностите си причинената от действията му вреда, да изплати парична сума в полза на организация, действаща в обществен интерес, когато естеството на деянието и личността на извършителя позволяват това, да извърши общественополезна дейност или да изплати парична сума в полза на държавния бюджет.

[...]“.

21 Член 56c от StGB гласи следното:

„1. Съдът дава на осъдения задължителни за изпълнение по време на изпитателния срок указания, когато осъденият се нуждае от помощ, за да не извърши престъпление в бъдеще. На това основание на осъдения не могат да се налагат неизпълними изисквания, засягащи начина му на живот.

2. Съдът може по-специално да наложи на осъдения задължителни мерки, свързани с местоживеенето, обучението, работата или свободното време, или с организацията на икономическите му средства, с явяването му пред съда през определен период от време или на друго място, с въздържането от контакти, посещения, наемане на работа, обучение или приютяване на пострадалия, на определени лица или на лица от определена група, които биха му предоставили повод или биха го подтикнали към извършването на нови престъпления, да се въздържа от притежаването, придобиването или държането на определени вещи, които биха му предоставили повод или биха го подтикнали да извърши нови престъпления, както и да изпълнява задължения за предоставяне на издръжка.

[...]“.

22 Член 56d от StGB гласи:

„1. Когато това е подходящо с цел да се попречи на осъдения да извършва нови престъпления, съдът го поставя под контрола и надзора на пробационен служител през целия или част от изпитателния срок.

2. Поначало съдът дава указанието по параграф 1, когато отлага изпълнението на наказание лишаване от свобода за повече от 9 месеца и осъденият все още не е навършил 27 години.

3. Пробационният служител наставлява и подпомага осъдения. В консултация със съда той следи за спазването на условията и указанията, както и на предложенията и ангажиментите, и докладва за начина на живот на осъдения през определени от съда периоди от време. Пробационният служител уведомява съда за случаите на явно или трайно неспазване на условията, указанията, предложенията или ангажиментите.

[...]“.

23 Член 56f от StGB, озаглавен „Изтърпяване на отложеното наказание“, предвижда:

„1. Съдът постановява изтърпяване на отложеното наказание, ако осъденият извърши престъпление по време на изпитателния срок и по този начин покаже, че очакванията, от които е било продиктувано отложеното изпълнение на наказанието, не са били оправдани, явно или трайно не спазва дадените му указания или трайно се отклонява от контрола и надзора на пробационния служител, давайки по този начин основание за опасения за евентуален рецидив, или явно или трайно нарушава съответните условия. [...]

2. Съдът не постановява изтърпяване на отложеното наказание, ако е достатъчно да наложи допълнителни условия или да даде допълнителни указания, и в частност да постанови пробационни мерки или да удължи изпитателния или пробационния срок. Във втората хипотеза изпитателният срок не може да се удължава с повече от половината от първоначално определения.

[...]“.

- 24 Съгласно член 57 от StGB, озаглавен „Условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на наложено за определен срок наказание лишаване от свобода“:

„1. Когато са изтърпени две трети от наложеното наказание и най-малко 2 месеца, съдът отлага изпълнението на остатъка от срочното лишаване от свобода с изпитателен срок, като отчита дали това е оправдано с оглед на интересите на обществената сигурност и със съгласието на осъдения. Съдът се произнася след обсъждане по-специално на личността на осъдения, предходните му прояви, обстоятелствата, при които е било извършено деянието, значимостта на правно защитеното благо, което би се оказало застрашено в случай на рецидив, поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието, условията му за живот и последиците, които следва да се очакват в живота му в резултат от евентуалното предсрочно освобождаване.

2. След изтърпяване на половината от срочното лишаване от свобода и най-малко шест месеца, съдът може да отложи изпълнението на остатъка с налагане на изпитателен срок, когато осъденият изтърпява за първи път наказание лишаване от свобода и то не надвишава 2 години или когато общата преценка на извършеното деяние, личността на осъдения и развитието му по време на изтърпяване на наказанието свидетелства за наличието на особени обстоятелства и останалите условия по параграф 1 са изпълнени.

3. Членове 56a—56e се прилагат по аналогия; дори в случай на последващо намаляване изпитателният срок не може да бъде по-малък от остатъка от наказанието. Когато осъденият е изтърпял най-малко една година от наказанието преди да бъде отложен остатъкът с налагане на изпитателен срок, поначало съдът го поставя под контрола и надзора на пробационен служител през целия или част от изпитателния срок.

4. Ако наказанието лишаване от свобода се намалява в резултат на приспадане, то се счита за изтърпяно по смисъла на параграфи 1—3.

5. Членове 56f и 56g се прилагат по аналогия. Съдът постановява изтърпяване на отложеното наказание и когато в периода между осъдителната присъда и решението за отлагане осъденият е извършил престъпление, което съдът не е могъл да вземе предвид поради материалноправни съображения към момента на произнасяне относно отлагането на изпълнението, които биха довели до отказ да бъде постановено отлагане, ако бяха взети предвид; осъдителна присъда означава съдебният акт, в който фактическите констатации за последен път са били разгледани по същество.

6. Съдът може да не отложи изпълнението на остатъка от срочното наказание лишаване от свобода с изпитателен срок, когато осъденият предостави недостатъчна или невярна информация за местонахождението на конфискувани вещи, придобити чрез престъплението.

[...]“.

- 25 Член 33а от Strafprozeßordnung (Наказателно-процесуален кодекс, наричан по-нататък „StPO“), озаглавен „Възстановяване на предходното положение, когато не е било предоставено право на изслушване“, предвижда:

„Когато съдът се е произнесъл, без да предостави на някоя от страните право на изслушване и това се е отразило на неговото решение, а постановеното определение е необжалваемо и срещу него не е предвидена друга възможност за защита, служебно или по постъпила молба съдът с определение възстановява производството към момента преди съответното решение, ако страната е все още засегната от него. Член 47 се прилага по аналогия“.

- 26 Член 35 от StPO, озаглавен „Уведомяване“, има следното съдържание:

„1. Лицето се счита за уведомено относно актовете, обявени в негово присъствие. По негово искане му се издава препис от акта.

2. Уведомяването за останалите актове става чрез връчване. Ако от уведомяването за акта не започва да тече срок, е достатъчно само уведомяване за акта, без определена форма.

3. Лишеният от свобода може да поиска връченият документ да му бъде прочетен“.

- 27 Член 37 от StPO, озаглавен „Процедура за връчване“, предвижда:

„1. Процесуалните действия по връчване се уреждат чрез съответно прилагане на правилата на Гражданския процесуален кодекс.

2. Когато връчването на съдебни книжа, предназначени за някоя от страните, е извършено на няколко оправомощени за получаването им лица, срокът се изчислява от последното извършено връчване.

[...]“.

- 28 Съгласно член 40 от StPO, озаглавен „Публични уведомления“:

„1. Публични уведомления се допускат, когато уведомяването на подсъдимия, на когото все още не е била връчена призовка за явяване в основното заседание по делото, не може да се извърши в Германия в установените форми, а прилагането на правилата, уреждащи уведомленията в чужбина, изглежда невъзможно или предварително обречено на неуспех. Уведомяването се счита за извършено след изтичането на две седмици, през които съобщението е било на показ.

2. Ако призовката за явяване в основното заседание по делото вече е била връчена на подсъдимия, публични уведомления до него са допустими, когато е невъзможно да се направи уведомление в Германия съгласно установените форми.

3. Публични уведомления се допускат в производството, образувано по въззивна жалба на подсъдимия, когато е невъзможно да се извърши уведомление на адреса, на който е извършено последното уведомление или който последно е бил обявен от подсъдимия“.

- 29 В съответствие с член 311 от StPO, озаглавен „Незабавно обжалване“:

„1. Незабавното обжалване се урежда от следните особени правила.

2. Жалбата трябва да бъде подадена в срок от една седмица; срокът започва да тече от уведомяването (по член 35) за съдебния акт.

3. Съдът не е компетентен да изменя обжалвания по този ред акт. Той все пак допуска жалбата, когато в ущърб на жалбоподателя е използвал факти или доказателства, по които жалбоподателят не е могъл да вземе становище и в резултат от последващите му изявления съдът счита жалбата за основателна“.

30 Под заглавие „Последващо решение относно отлагането на изпълнението на наказание с изпитателен срок или относно наказателното предупреждение“, член 453 от StPO гласи:

„1. Последващите решения относно отлагането на изпълнението на наказанието с изпитателен срок или относно наказателното предупреждение (членове 56a—56g, 58, 59a, 59b от StGB) се вземат от съда без устни състезания между страните с определение. Обвинението и подсъдимият трябва да представят становища. Член 246a, параграф 2 и член 454, параграф 2, четвърто изречение, се прилагат по аналогия. Когато съдът трябва да се произнесе относно изтърпяването на отложено наказание поради неспазване на условията или указанията, той дава възможност на осъдения да представи устно становището си. Когато е определен пробационен служител, съдът го информира дали възнамерява да се произнесе относно изтърпяването на отложеното наказание или относно намаляването на наказанието поради приспадане; съдът го информира за това, което е научил в хода на други наказателни производства, когато това е уместно с оглед на целта по време на изпитателния срок да бъде упражняван контрол.

2. Решенията по параграф 1 подлежат на обжалване. Основанията за обжалване са само незаконосъобразността на наложена мярка или удължаването на изпитателния срок. Изтърпяването на отложеното наказание, намаляването на наказанието поради приспадане, отмяната на намаляването на наказанието поради приспадане, налагането на предварително задържане и произнасянето относно предупреждението (членове 56f, 56g, 59b от StGB) подлежат на незабавно обжалване“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

31 Видно от акта за преюдициално запитване, на 13 юни 2017 г. запитващата юрисдикция — в случая Rechtbank Amsterdam (Амстердамски първоинстанционен съд, Нидерландия), е сезирана от Officer van justitie bij de Rechtbank (прокурорът към първоинстанционния съд, Нидерландия) с искане за изпълнение на европейска заповед за арест, издадена на 9 май 2017 г. от Staatsanwaltschaft Stuttgart (Щутгартска прокуратура).

32 Тази европейска заповед за арест е издадена за целите на задържането и предаването на г-н Ardic, германски гражданин с местопребиваване в Нидерландия, за целите на изпълнението в Германия на две наказания лишаване от свобода, всяко от които с продължителност 1 година и 8 месеца, наложени с влезли в сила присъди от 4 март 2009 г. и 10 ноември 2010 г., постановени съответно от Amtsgericht Böblingen (Районен съд Бьоблинген, Германия) и Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (Районен съд Щутгарт Бад Канщат, Германия) вследствие на съдебен процес, на който лицето се е явило лично.

33 От акта за преюдициално запитване е видно, че след като г-н Ardic изтърпява част от тези наказания, компетентните германски юрисдикции отлагат изпълнението на остатъка от тях. С решения от 4 април и 18 април 2013 г. обаче Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (Районен съд Щутгарт Бад Канщат, Германия) отменя отлагането на тези наказания и постановява изтърпяване на остатъка от тях, съответно 338 и 340 дни, поради това че заинтересованото лице трайно не спазва предписаните условия и се отклонява от контрола и надзора на своя пробационен служител, както и от контрола от страна на съда.

- 34 Въз основа на данните, съдържащи се в разглежданата в главното производство европейска заповед за арест, запитващата юрисдикция констатира, че г-н Ardic не се е явявал в производствата, в които са постановени посочените решения за изтърпяване на отложените наказания.
- 35 В същата европейска заповед за арест освен се това посочва, че разглежданите в главното производство решения за изтърпяване на отложените наказания са били съобщени единствено чрез публично уведомление по смисъла на член 40 от StPO, поради което на г-н Ardic трябва впоследствие да бъде предоставено право на изслушване във връзка с тях, без това да засяга изпълнителната им сила.
- 36 Г-н Ardic потвърждава, че не е се явявал лично по делата, в които са постановени разглежданите в главното производство решения за изтърпяване на отложените наказания, и заявява, че ако е знаел за датата и мястото на съдебните заседания, е щял да се яви, за да се опита да убеди германските съдилища да не постановяват изтърпяване на отложените наказания.
- 37 Според запитващата юрисдикция германските съдилища трябва да постановят изтърпяване на отложеното наказание по-специално когато осъденият трайно се отклонява от контрола или надзора на пробационния служител или не спазва съответните условия. За сметка на това тези съдилища трябва да се въздържат да постановяват изтърпяване на отложеното наказание, ако по същество е достатъчно да наложат допълнителни условия или да удължат изпитателния срок.
- 38 Видно от разглежданите в главното производство решения за изтърпяване на отложените наказания, Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (Районен съд Щутгарт Бад Канщат) констатира, че не е достатъчно да се наложат допълнителни условия или да се удължи изпитателният срок и че изтърпяването на отложените наказания е в съответствие с принципа на пропорционалност.
- 39 Затова запитващата юрисдикция стига до извода, че когато се произнася относно изтърпяването на отложеното наказание, германският съд има свобода на преценка, която му дава възможност да вземе предвид положението или личността на съответното лице.
- 40 В този контекст запитващата юрисдикция отбелязва, че в решение от 10 август 2017 г., *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), Съдът прави разграничение между мерките, с които се изменя размерът на наложеното наказание лишаване от свобода, и мерките относно условията за изпълнение на такова наказание. В точка 85 от това решение Съдът всъщност отбелязва, че съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека член 6, точка 1 от ЕКПЧ не се прилага към мерките във връзка с условията за изпълнение на наказание лишаване от свобода, „например към [мерките] във връзка с условното предсрочно освобождаване“.
- 41 В случая с обсъжданите в главното производство решения за изтърпяване на отложените наказания не се изменял размерът на наложените на г-н Ardic наказания лишаване от свобода, който трябвало да ги изтърпи изцяло след приспадане на вече изтърпяната от тях част.
- 42 Според запитващата юрисдикция от практиката на Европейския съд по правата на човека всъщност следва, че въпросите относно изпълнението на наказанията не са част от произнасянето по основателността на наказателното обвинение по смисъла на член 6, точка 1 от ЕКПЧ (ЕСПЧ, 17 септември 2009 г., *Енеа с/у Италия*, ECHR:2009:0917JUD007491201, т. 97, и 23 октомври 2012 г., *Cioek с/у Полша*, CE:ECHR:2012:1023DEC000049810 т. 38).
- 43 Този подход бил в съответствие с практиката на Европейския съд по правата на човека относно понятието „осъждане“ по смисъла на член 7, точка 1 от ЕКПЧ, в съответствие с която това понятие било тясно свързано с понятието за „[решение относно основателността на] наказателно обвинение“ по смисъла на член 6, точка 1 от ЕКПЧ. Посоченият съд всъщност

постановил, че въпросите във връзка с изпълнението на наказанията също не са част от осъждането (ЕСПЧ, 10 юли 2003 г., *Grava* с/у Италия, CE:ECHR:2003:0710JUD004352298, т. 51, и 23 октомври 2012 г., *Giza* с/у Полша, CE:ECHR:2012:1023DEC000199711, т. 36).

- 44 По-нататък запитващата юрисдикция отбелязва, че решението на Европейския съд по правата на човека от 3 април 2012 г., *Boulois* с/у Люксембург (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504), на което Съдът се позовава в точка 85 от решение от 10 август 2017 г., *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), както и другите решения на Европейския съд по правата на човека, на които той се позовава в точка 87 от първото споменато решение, се отнасят до лишени от свобода лица, които инициират производство във връзка съответно с отпуск, даващ право временно да се напусне затворът, с отмяна на мярката за неотклонение „задържане под стража“, с настаняване в място за лишаване от свобода със строг режим на сигурност и с амнистиране.
- 45 Запитващата юрисдикция също уточнява, че Европейската комисия по правата на човека е приела, че производството, в което се постановява изтърпяване на наказанието, отложено в резултат на условно осъждане или условно предсрочно освобождаване, не попада в обхвата на член 6, точка 1 от ЕКПЧ. Всъщност в рамките на тези производства нямало определяне на граждански права и задължения или произнасяне по основателността наказателно обвинение (ЕКомПЧ, 5 октомври 1967 г., *X.* с/у Федерална република Германия, CE:ECHR:1967:1005DEC000242865, 6 декември 1977 г., *X.* с/у Швейцария, CE:ECHR:1977:1206DEC000764876, и 9 май 1994 г., *Sampson* с/у Кипър, CE:ECHR:1994:0509DEC001977492).
- 46 Поради това запитващата юрисдикция приема за установено, че член 6, точка 1 от ЕКПЧ не се прилага към решения за изтърпяване на отложеното наказание като разглежданите в главното производство.
- 47 Това обаче не означавало непременно, че тези решения не попадат и в обхвата на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584.
- 48 Действително, от една страна, тези решения не били от същото естество като разглежданите в производството, приключило с решение от 10 август 2017 г., *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).
- 49 От друга страна, макар член 47, втора алинея от Хартата действително да съответства на член 6, точка 1 от ЕКПЧ — така че смисълът и обхватът на правата, гарантирани с първата от тези разпоредби, да са същите като дадените им в ЕКПЧ — правото на Съюза все пак можело в съответствие с член 52, параграф 3 от Хартата да предоставя по-широка защита от тази по член 6, точка 1 от ЕКПЧ.
- 50 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, че според практиката на Съда член 4а от Рамково решение 2002/584 цели да гарантира високо равнище на защита (решения от 24 май 2016 г., *Dworzecki*, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, т. 37 и от 10 август 2017 г., *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 58).
- 51 Освен това можело да се поддържа, че е възможно, предвид пораждащите от него последици по отношение на личната свобода, решението за изтърпяване на отложеното наказание лишаване от свобода да има също толкова значение за осъдения колкото „актът за определяне на общо наказание“, с който отново се определя размерът на постановените наказания лишаване от свобода, така че поради тази причина това лице би трябвало да може да упражни правото си на защита в производство, в което може да се постанови решение за изтърпяване на отложеното наказание и в което съдът свободно преценява дали да постанови това решение (вж. по аналогия решение от 10 август 2017 г., *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 88).

- 52 В крайна сметка, макар точка 85 от решение от 10 август 2017 г., *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), да съдържало сериозни доводи в подкрепа на извода, че решенията за изтърпяване на отложеното наказание не попадат в обхвата на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР, запитващата юрисдикция не намира, предвид горните съображения, достатъчни основания сама да приеме, че тази разпоредба действително не се прилага в случая.
- 53 При тези условия *Rechtbank Amsterdam* (Амстердамски първоинстанционен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Ако исканото лице окончателно е признато за виновно в производство, проведено в негово присъствие, и е осъдено на наказание лишаване от свобода, чието изтърпяване е отложено вследствие на допусната условно предсрочно освобождаване, представлява ли последващото производство, в което съдът постановява в отсъствието на това лице отложеното наказание да бъде изтърпяно поради неспазване на съответните условия и отклоняване от контрола и надзора на пробационния служител, „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а от Рамково решение [2002/584]?“.

По спешното преюдициално производство

- 54 Запитващата юрисдикция е поискала настоящото преюдициално запитване да се разгледа по реда на спешното преюдициално производство по член 107 от Процедурния правилник на Съда.
- 55 В подкрепа на искането си тя изтъква, че в момента г-н *Ardic* е задържан в Нидерландия до вземането на решение относно изпълнението на разглежданата в главното производство европейска заповед за арест, издадена от компетентните органи на Федерална република Германия.
- 56 Запитващата юрисдикция също така посочва, че не би могла да вземе това решение, преди Съдът да се е произнесъл по отправеното тук преюдициално запитване. Затова според нея отговорът на Съда по зададения въпрос ще има пряко и решаващо отражение върху срока на задържането на г-н *Ardic* в Нидерландия за целите на евентуалното му предаване в изпълнение на европейската заповед за арест.
- 57 В това отношение на първо място следва да се констатира, че разглежданото преюдициално запитване се отнася до тълкуването на Рамково решение 2002/584, което е акт от областите, посочени в дял V, част трета от Договора за функционирането на ЕС, относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Следователно запитването може да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство.
- 58 На второ място, що се отнася до критерия спешност, съгласно постоянната практика на Съда следва да се вземе предвид обстоятелството, че понастоящем заинтересованото лице в главното производство не е на свобода и че продължаването на срока на задържането му зависи от изхода на спора в главното производство. Освен това положението на заинтересованото лице следва да се преценява към момента на изследване на искането за разглеждане на преюдициалното запитване по реда на спешното преюдициално производство (решения от 10 август 2017 г., *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 45 и цитираната съдебна практика, и от 10 август 2017 г., *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 72 и цитираната съдебна практика).

- 59 В конкретния случай, от една страна, е безспорно, че към настоящия момент г-н Ardic не е на свобода. От друга страна, продължаването на неговото задържане зависи от изхода на делото в главното производство, тъй като, видно от предоставените от запитващата юрисдикция разяснения, наложената му мярка задържане е разпоредена във връзка с изпълнението на разглежданата в главното производство европейска заповед за арест.
- 60 При тези условия на 12 октомври 2017 г. по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат пети състав на Съда реши да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на настоящото преюдициално запитване по реда на спешното преюдициално производство.

По преюдициалния въпрос

- 61 Най-напред следва да се отбележи, че в случая, макар г-н Ardic да се е явил лично на съдебните процеси, вследствие на които са постановени присъдите, с които окончателно са му наложени наказания лишаване от свобода, е безспорно, че решенията за изтърпяване на отложените наказания, предмет на разглеждане в главното производство, са постановени впоследствие в задочно производство.
- 62 При това положение трябва да се приеме, че с поставения въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали в хипотеза, при която, както в главното производство, заинтересованото лице се е явило лично в наказателния процес, приключил със съдебния акт, с който окончателно е признато за виновно за извършеното престъпление и поради това му е наложено наказание лишаване от свобода, част от чието изтърпяване впоследствие е отложено с налагането на определени условия, понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че обхваща и последващото производство относно изтърпяването на отложеното наказание поради нарушение на наложените условия през изпитателния срок.
- 63 За да се отговори на този въпрос, следва да се напомни, на първо място, че понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува самостоятелно и еднакво в рамките на Съюза, независимо от квалификациите и наказателноправните материално- и процесуалноправни норми, които по естеството си са различни в различните държави членки (вж. в този смисъл решение от 10 август 2017 г., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 65, 67 и 76).
- 64 На второ място, Съдът вече е имал повод да постанови, че това понятие трябва да се разбира като обозначаващо производството, в което е постановено съдебното решение, с което окончателно е осъдено лицето, чието предаване е поискано по реда за изпълнението на европейска заповед за арест (решение от 10 август 2017 г., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 74).
- 65 В хипотезата, в която наказателният процес е проведен на няколко инстанции и на тях са постановени последователни решения, Съдът е постановил, че това понятие се отнася за последната инстанция от този процес, на която съдът, след като е разгледал делото от фактическа и правна страна, окончателно е постановил, че лицето е виновно, и му е наложил наказание лишаване от свобода (вж. в този смисъл решение от 10 август 2017 г., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 81, 83, 89, 90 и 98).

- 66 Съдът освен това уточнява, че това понятие включва и последващо производство, в резултат от което е постановен съдебен акт, окончателно изменящ размера на едно или няколко по-рано наложени наказания, при условие че органът, постановил последно посоченото решение, е имал определено право на преценка в това отношение (вж. в този смисъл решение от 10 август 2017 г., *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 83, 90 и 96).
- 67 От изложеното следва, че член 4а, параграф 1 от Рамково решение 200/584 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „решение“, съдържащо се в него, се отнася до съдебни актове, по силата на които заинтересованото лице е осъдено в наказателно производство, тоест до такива съдебни актове, които след разглеждане на делото от фактическа и правна страна окончателно се произнасят по вината на лицето и съответно относно наложеното му наказание лишаване от свобода.
- 68 В случая следва да се определи дали решението относно изтърпяването на отложено наказание лишаване от свобода, което е било наложено по-рано, може да се приравни, с оглед на прилагането на посочената разпоредба, на решение като описаното в предходната точка.
- 69 В това отношение трябва да се припомни, че Рамково решение 2002/584 има за цел чрез въвеждането на нова опростена и по-ефикасна процедура за предаване на осъдени или заподозрени в нарушаване на наказателния закон лица да улесни и ускори съдебното сътрудничество, за да допринесе за осъществяването на целта на Съюза да се превърне в пространство на свобода, сигурност и правосъдие въз основа на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки в съответствие с принципа на взаимно признаване (вж. в този смисъл решения от 26 февруари 2013 г., *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 36 и 37 и от 5 април 2016 г., *Aranyosi и Căldăraru*, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 75 и 76).
- 70 За тази цел член 1, параграф 2 от Рамковото решение закрепва правилото, че държавите членки са длъжни да изпълняват всяка европейска заповед за арест въз основа на принципа на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на това рамково решение. Затова, освен при извънредни обстоятелства, изпълняващите съдебни органи могат да откажат да изпълнят такава заповед само в предвидените в Рамково решение 2002/584 изчерпателно изброени случаи на отказ за изпълнение, а за изпълнението на европейската заповед за арест не могат да се поставят други условия, освен изчерпателно уредените в това рамково решение. Следователно изпълнението на европейската заповед за арест е принципът, а отказът да бъде изпълнена е предвиден като изключение, което трябва да се тълкува стриктно (решение от 10 август 2017 г., *Turikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 50 и цитираната съдебна практика).
- 71 Що се отнася по-конкретно до член 4а от Рамково решение 2002/584, въведен с член 2 от Рамково решение 2009/299, той има за цел да ограничи възможността да се отказва изпълнение на европейска заповед за арест, като определя точно и еднообразно условията, при които признаването и изпълнението на решение, постановено вследствие на съдебен процес, на който заинтересованото лице не се е явило лично, не могат да бъдат отказвани (решение от 10 август 2017 г., *Turikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 53 и цитираната съдебна практика).
- 72 Съгласно тази разпоредба изпълняващият съдебен орган е длъжен да изпълни европейската заповед за арест въпреки отсъствието на заинтересованото лице по време на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, щом установи, че е налице някое от обстоятелствата по член 4а, параграф 1, буква а), б), в) или г) от Рамковото решение (решение от 10 август 2017 г., *Turikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 55).
- 73 В този смисъл посочената разпоредба цели да подобри съдебното сътрудничество по наказателни дела, като хармонизира условията за изпълнение на европейската заповед за арест, издадена за изпълнението на неprisъствени съдебни актове, което може да способства за

взаимното признаване на съдебни решения между държавите членки. Същевременно тази разпоредба укрепва процесуалните права на лицата, които са субекти на наказателно производство, като им гарантира високо равнище на закрила посредством пълно зачитане на правото им на защита, което е производно на правото на справедлив процес, закрепено по-специално в член 6 от ЕКПЧ (вж. в този смисъл решения от 26 февруари 2013 г., *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 51 и от 10 август 2017 г., *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 58—60).

- 74 За целта Съдът следи за тълкуването и прилагането на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 в съответствие с изискванията на посочения член 6 от ЕКПЧ и на практиката на Европейския съд по правата на човека във връзка с него (вж. в този смисъл решения от 10 август 2017 г., *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 78—80 и от 10 август 2017 г., *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 87—89).
- 75 Макар обаче окончателният съдебен акт, с който лицето е осъдено и който определя подлежащото на изтърпяване наказание лишаване от свобода изцяло да попада под действието на споменатия член 6 от ЕКПЧ, от практиката на Европейския съд по правата на човека следва, че няма основание за прилагането на тази разпоредба към въпросите относно условията за изпълнение или прилагане на наказание лишаване от свобода (вж. в този смисъл ЕСПЧ, 3 април 2012 г., *Boulois* с/у Люксембург, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87, 25 ноември 2014 г., *Vasilescu* с/у Белгия, CE:ECHR:2014:1125JUD006468212, § 121 и 2 юни 2015 г., *Racula* с/у Белгия, CE:ECHR:2015:0602DEC006849512, § 47).
- 76 Положението е по-различно, когато след съдебния акт, с който е постановено, че съответното лице е виновно и се осъжда да изтърпи наказание лишаване от свобода, с нов съдебен акт се изменя естеството или размерът на наложеното по-рано наказание, когато например лишаването от свобода се заменя с експулсиране (ЕСПЧ, 15 декември 2009 г., *Gurguchiani* с/у Испания, CE:ECHR:2009:1215JUD001601206, § 40, 47 и 48) или срокът на вече наложеното лишаване от свобода се увеличава (ЕСПЧ, 9 октомври 2003 г., *Ezeh* и *Connors* с/у Обединено кралство, CE:ECHR:2003:1009JUD003966598).
- 77 С оглед на изложеното следва да се приеме, че за целите на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 понятието „решение“, съдържащо се в него, не обхваща решението относно изпълнението или прилагането на вече наложено наказание лишаване от свобода, освен когато това решение има за цел или резултат да измени естеството или размера на това наказание и органът, който го е постановил, разполага с право на преценка в това отношение (вж. в този смисъл решения от 10 август 2017 г., *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, т. 78—80 и от 10 август 2017 г., *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 85, 90 и 96).
- 78 Що се отнася по-конкретно до решенията, с които се постановява изпълнение на по-рано отложено наказание лишаване от свобода, каквито са разглежданите в главното производство, от преписката на разположение на Съда е видно, че в случая те не засягат нито естеството, нито размера на наказанието лишаване от свобода, наложени с предходните окончателни осъдителни присъди срещу заинтересованото лице, които са основание за издаването на европейската заповед за арест, чието изпълнение германските власти са поискали в Нидерландия.
- 79 Всъщност производствата, приключили с решенията за изтърпяване на отложените наказания, не са имали за предмет преразглеждане на делата по същество, а само последиците, които с оглед на прилагането на първоначално наложените наказания, чието изпълнение впоследствие е било частично отложено при определени условия, произтичат от обстоятелството, че осъденият не е спазвал тези условия през изпитателния срок.

- 80 При това положение съгласно релевантната национална правна уредба компетентният съд е следвало да определи само дали това обстоятелство оправдава ефективното изтърпяване от осъдения — отчасти или пък изцяло — на първоначално наложените наказания лишаване от свобода, част от изпълнението на които в последващ момент е била отложена. Както отбелязва генералният адвокат в точка 71 от своето заключение, ако този съд разполага в това отношение с право на преценка, тя се отнася не до размера или естество на наложените на заинтересованото лице наказания, а само до въпроса дали трябва да бъде постановено изтърпяване на отложените наказания или предсрочното освобождаване да се запази, евентуално с налагане на допълнителни условия.
- 81 В този смисъл единствената последица от решенията за изтърпяване на отложеното наказание като разглежданите в главното производство е, че съответното лице ще трябва да изтърпи най-много остатък от първоначално наложеното му наказание. След като бъде постановено изтърпяване на цялото отложено наказание, както в главното производство, осъдителната присъда отново произвежда всичките си последици, а определянето на размера на остатък от подлежащото на изтърпяване наказание се извършва с чисто аритметична операция, като броят дни лишаване от свобода, които вече са изтърпени, се приспада от общия размер на наказанието, наложено с окончателната осъдителна присъда.
- 82 При това положение и с оглед на посоченото в точка 77 от настоящото решение, решенията за изтърпяване на отложено наказание, каквито са тези в главното производство, не попадат в обхвата на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, тъй като не внасят промени нито в естеството, нито в размера на наказанията, наложени с влезлите в сила осъдителни актове.
- 83 Въпреки че актът, с който е постановено изтърпяване на отложеното наказание, безспорно може да засегне положението на съответното лице, във всички случаи то е било запознато с последиците от евентуалното нарушаване на условията, от които зависи възможността да се ползва от такова отлагане на наказанието.
- 84 В допълнение, в случая именно напускането на територията на Германия от заинтересованото лице в нарушение на едно от условията, в зависимост от които изрично е поставено условното му предсрочно освобождаване, води до невъзможността германските компетентни органи да го уведомят лично за образуването на производствата за евентуално изтърпяване на вече отложените наказания, а следователно води и до постановяването в негово отсъствие на разглежданите в главното производство решения за изтърпяване на отложените наказания.
- 85 При все това, дори когато срещу осъдения е постановено решение за изтърпяване на отложеното наказание в производство, на което той не се е явил, както в случая по главното производство, осъденият не е напълно лишен от права, доколкото, видно от релевантната национална правна уредба, той по-специално има възможност да бъде изслушан от съда впоследствие и съдът е длъжен да определи дали предвид това изслушване решението за изтърпяване на отложеното наказание трябва да бъде изменено.
- 86 При всички положения в рамките на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 релевантният критерий, който може да има еднакво приложение, се основава на естеството на „решението“, посочено в тази разпоредба, както следва от точки 75—77 от настоящото решение.
- 87 Освен това, както също бе посочено в точка 70 от настоящото решение, по-широкото тълкуване на понятието „решение“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, отколкото посоченото в точка 77 от настоящото решение, би създавало опасност от нарушаване на ефективността на механизма на европейската заповед за арест.

- 88 Следва също да се добави, че тълкуването, дадено от Съда в точка 77, означава само че решение, отнасящо се само до изпълнението или до прилагането на окончателно наложено наказание лишаване от свобода вследствие на наказателен процес, което не засяга нито установяването на вината, нито естеството или размера на наказанието, не попада в приложното поле на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, поради което отсъствието на заинтересованото лице в хода на производството, приключило с това решение, не би могло да бъде годно основание, на което да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест.
- 89 За сметка на това, както отбелязва генералният адвокат в точки 76 и 77 от своето заключение и както впрочем следва изрично от член 1, параграф 2 от Рамково решение 2009/299, това тълкуване изобщо не означава, че държавите членки са освободени от задължението да зачитат основните права и основните правни принципи, закрепени в член 6 ДЕС, включително правото на защита на лицата, които са субекти на наказателно производство, нито пък задължението им да осигурят зачитането на тези права и принципи от техните съдебни органи.
- 90 Именно това задължение благоприятства високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки, и следователно прилагането на принципа на взаимно признаване, на който се основава механизмът на европейската заповед за арест. Всъщност този принцип се основава на взаимното доверие между държавите членки, че съответните им национални правни системи са в състояние да осигурят еднаква и ефективна защита на основните права, признати на равнището на Съюза (вж. в този смисъл решения от 30 май 2013 г., F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 49 и 50, и от 5 април 2016 г., Aranyosi и Căldăraru, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 77 и 78).
- 91 В този контекст и от гледна точка на ефективното съдебно сътрудничество по наказателни дела издаващите и изпълняващите съдебни органи трябва изцяло да ползват инструментите, предвидени по-специално в член 8, параграф 1 и в член 15 от Рамково решение 2002/584, за да способстват за взаимното доверие в основата на това сътрудничество.
- 92 С оглед на всички изложени съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че когато заинтересованото лице се е явило лично в наказателния процес, приключил със съдебния акт, с който окончателно е признато за виновно за извършеното престъпление и поради това му е наложено наказание лишаване от свобода, част от чието изтърпяване впоследствие е отложено с налагането на определени условия, понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че не обхваща последващото производство относно изтърпяването на отложеното наказание поради нарушение на наложените условия през изпитателния срок, ако решението за изтърпяване на отложеното наказание не изменя нито естеството, нито размера на първоначално наложеното наказание.

По съдебните разноски

- 93 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Когато заинтересованото лице се е явило лично в наказателния процес, приключил със съдебния акт, с който окончателно е признато за виновно за извършеното престъпление и поради това му е наложено наказание лишаване от свобода, част от чието изтърпяване

впоследствие е отложено с налагането на определени условия, понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г., трябва да се тълкува в смисъл, че не обхваща последващо производство относно изтърпяването на отложеното наказание поради нарушаване на наложените през изпитателния срок условия, ако решението за изтърпяване на отложеното наказание не изменя нито естеството, нито размера на първоначално наложеното наказание.

Подписи